

2022-09-07

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: UBN 2022-00123

Revisionskrivelse och revisionsrapport 2022:01 – Granskning av arbetet mot våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck

Yttrande till kommunfullmäktiges revisorer

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden antar föreslaget yttrande över granskning av arbetet mot våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck enligt bilaga 3 till tjänsteskrivelsen daterad den 7 september 2022.

Sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna har låtit EY genomföra en granskning med syftet att bedöma om socialnämnden, utbildningsnämnden och fritidsnämnden har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av arbetet mot våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Revisorerna rekommenderar socialnämnden, utbildningsnämnden och fritidsnämnden tar fram gemensamma mål och rutiner i exempelvis en handlingsplan för att säkerställa att samverkan är ändamålsenligt.

Utbildningsnämnden bedömer sammantaget att det redan finns mål och föreskrifter som anger att rutiner och samverkan ska ske och att det därför inte finns skäl att ta fram en särskild kommunövergripande handlingsplan. Däremot är det gynnsamt att utveckla kompetens och arbetssätt på detta område gemensamt över organisationsgränser och sådana initiativ finns redan i kommunen.

Ärendet

De förtroendevalda revisorerna har låtit EY genomföra en granskning med syftet att bedöma om socialnämnden, utbildningsnämnden och fritidsnämnden har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av arbetet mot våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck. Kommunstyrelsen har inkluderats i granskningen utifrån sitt ansvar för välfärdsproduktion.

Revisorerna lämnat särskilda rekommendationer till socialnämnden, utbildningsnämnden och fritidsnämnden. Rekommendationen innebär att säkerställa att den interna

samverkan är ändamålsenlig genom en ökad samordning genom gemensamma mål, metoder, rutiner och förebyggande arbete, genom exempelvis en kommungemensam handlingsplan. En annan rekommendation är att säkerställa att kompetensen inom verksamheten är tillräcklig för att bemöta utsatta på ett adekvat sätt.

Detta ärende avser endast de rekommendationer som revisorerna har lämnat till utbildningsnämnden.

Utbildningsenhetens bedömning

Det kan inledningsvis konstateras att våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck är ett viktigt samhällsproblem och därav en angelägen fråga för kommunen. Samtidigt är det värt att betona att ingen form av våld är accepterat.

Skolorna har redan ett omfattande demokratiskt uppdrag från nationell nivå. I skollagen betonas att utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Utöver den reguljära lärarbundna undervisningen har elevhälsan med sina olika funktioner en viktig roll att fylla, både vad gäller det förebyggande arbetet och i enskilda fall. Elevhälsan är varje huvudmans ansvar. Verksamheten styrs av bland annat skollagen, hälso- och sjukvårdslagen, patientsäkerhetslagen samt föreskrifter från exempelvis Socialstyrelsen. I sammanhanget kan nämnas Socialstyrelsens föreskrift om våld i nära relationer, SOSFS 2014:4. Av denna följer bland annat att vårdgivaren ska fastställa de rutiner som behövs för att utveckla och säkra kvaliteten i arbetet med våldsutsatta och barn som bevittnat våld. Det framgår även att det ska finnas fastställda rutiner för orosanmälan enligt 14 kap. 1 socialtjänstlagen samt ske en samverkan med externa verksamheter, myndigheter och organisationer.

Mot bakgrund av ovanstående konstaterar utbildningsenheten att det redan finns omfattande styrning på utbildningsområdet som omfattar olika typer av våld.

Enligt kommunens reglemente ansvarar utbildningsnämnden för finansiering, målformulering och uppföljning och utvärdering av kvaliteten i verksamheterna på en övergripande nivå, samt kundvalet och myndighetsuppgifter i de fall det enligt lag eller annan författning är hemkommunens ansvar. Produktionsansvaret ligger på kommunstyrelsen med tjänstemannaorganisationen Valfärd skola som är huvudman för de kommunala förskolorna och skolorna. De fristående förskolorna och skolorna har sina egna huvudmän, vilka beslutar om hur de ska bedriva sin verksamhet.

Rektorerna tillsammans med sina respektive huvudmän ansvarar alltså för att uppdraget utförs i enlighet med de nationella styrdokumenterna. Skolor har i hög grad ett pågående samarbete med socialtjänst och företrädare för fritidsaktörer, bland annat för att säkra och utveckla kompetens och rutiner som behövs för samverkan.

Sammantaget är bedömningen att det redan finns mål och föreskrifter som anger att rutiner och samverkan ska ske och det därför inte finns skäl att ta fram en särskild kommunövergripande handlingsplan. Däremot är det gynnsamt att utveckla kompetens och arbetssätt på detta område gemensamt över organisationsgränser, och då involvera olika berörda aktörer, som medarbetare och ledning hos skolor, huvudmän och socialtjänst. Sådana initiativ finns redan i kommunen.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget på yttrande innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Då barn och unga kan beröras direkt eller indirekt av denna form av våld eller förtryck måste de verksamheter som möter barn och unga ha en beredskap och kompetens för en hantering av dessa frågor och situationer. Bedömningen är att det redan ingår i uppdraget för skolor att arbeta med detta.

Bilagor

1. Revisionskrivelse 2022-04-27 – Granskning av arbetet mot våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck
2. Revisionsrapport 2022:01 – Granskning av arbetet mot våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck
3. Förslag till yttrade

Carina Legerius
Enhetschef
Utbildningsenheten